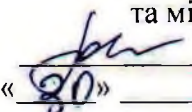

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
та міжнародних зв'язків

 Оксана ГОДОВАНЕЦЬ
« 30 » _____ 2025 р.

СИЛАБУС

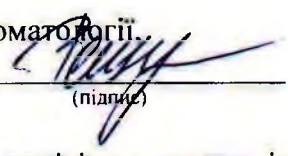
з вивчення навчальної дисципліни

«ОСНОВИ ГНАТОЛОГІЇ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО КОРЕКЦІЇ ОКЛЮЗІЇ»

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність	II Стоматологія
Освітній ступінь	третій освітньо-науковий
Рік навчання	II
Форма здобуття освіти	очна (денна, вечірня), заочна
Кафедра	Ортопедичної стоматології

Схвалено на засіданні кафедри ортопедичної стоматології
«10» червня 2025 року (протокол №23).

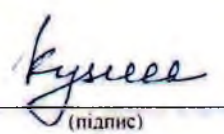
Завідувач кафедри ортопедичної стоматології,
к.мед.н., доцент

(підпис)

(Олександра РОЩУК)

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
«26» червня 2025 року (протокол №6).

Голова предметної методичної
комісії, д.мед.н., професор

(підпис)

(Наталія КУЗНЯК)

Чернівці – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	ортопедичної стоматології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Рошук Олександра Ігорівна – завідувач кафедри, к.мед.н., доцент, roshchuk@bsmu.edu.ua ; Беліков Олександр Борисович – професор закладу вищої освіти кафедри ортопедичної стоматології, д.мед.н., професор, belikov@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/ortopedichnoyi-stomatologiyi/
Веб-сайт кафедри	https://ortstom.bsmu.edu.ua
E-mail	dantist@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Марка Вовчка, 2
Контактний телефон	+38 (0372) 52-98-69

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Лекції	10
Практичні заняття	50
Самостійна робота	120
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Дисципліна «Основи гнатології: сучасні підходи до корекції оклюзії» спрямована на поглиблення знань здобувачів третього рівня вищої освіти щодо теоретичних та практичних аспектів гнатології – науки про функціональні взаємозв'язки зубощелепної системи, скронево-нижньощелепного суглоба, жувальних м'язів та їх іннервації. Особлива увага приділяється сучасним концепціям функціональної оклюзії у комплексній реабілітації складної зубощелепної патології.

Під час вивчення дисципліни розглядаються сучасні методи діагностики, профілактики та корекції оклюзійних порушень у стоматологічній практиці. Засвоєні знання та компетентності забезпечать здатність до проведення наукових досліджень, впровадження новітніх методик у клінічну практику та підвищення ефективності стоматологічної допомоги.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, механізми та сучасні методи діагностики та корекції оклюзії у пацієнтів різного віку, а також вплив оклюзії на функціональний стан скронево-нижньощелепного суглоба.

Дисципліна охоплює дослідження біомеханіки зубощелепної системи, оцінку ризиків виникнення дисфункцій СНЩС, принципи їх профілактики, діагностики й міждисциплінарного підходу до лікування.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу – <https://cutt.ly/ArUqCMFh>;
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу – <https://surl.li/acuduy>;
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять – <https://cutt.ly/jrUqBS36>;
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти – <https://cutt.ly/3rUqMAbV>;

- Кодекс академічної доброчесності – <https://cutt.ly/FrUq1ljK>;
- Положення про запобігання академічному плагіату – <https://cutt.ly/MrUq6QAt>;
- Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркових дисциплін – <https://cutt.ly/srUwo6Ci>;
- Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – <https://cutt.ly/SrUwp1ie>;
- Правила поведінки здобувачів освіти – <https://cutt.ly/ErUq72rZ>;
- Правила внутрішнього трудового розпорядку – <https://cutt.ly/UrUwiACe>;
- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук – <https://surl.lu/aygfsk>;
- Положення про порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Буковинському державному медичному університеті – <https://surl.li/zoclfj>;
- Положення про Комісію з питань біомедичної етики – <https://surl.lt/hcmnln>;
- Положення про первинну документацію та комісію з перевірки первинної документації наукових досліджень у Буковинському державному медичному університеті – <https://surl.li/dgjnpe>.

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів освіти:

- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету та правил поведінки здобувачів освіти, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та співробітниками кафедр, закладів охорони здоров'я тощо;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Пропедевтика ортопедичної стоматології	
Ортопедична стоматологія	
Ортодонтія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього рівня вищої освіти системного уявлення про біомеханічні, нейрофізіологічні та клінічні основи гнатології, засвоєння сучасних підходів до аналізу та корекції оклюзійних співвідношень у контексті міждисциплінарної стоматологічної практики, а також здобуття та поглиблення у комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетентностей з гнатології, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

1. поглиблення теоретичних знань про анатомо-фізіологічні особливості, біомеханіку зубощелепної системи;
2. формування здатності до критичного аналізу сучасних концепцій оклюзії, їхнього наукового підґрунтя та застосування у клінічній практиці;
3. опанування методів клінічної та інструментальної діагностики оклюзійних порушень, включно з використанням цифрових технологій, оклюзіографії та кінематографічного аналізу;
4. засвоєння принципів планування комплексного лікування пацієнтів з функціональними розладами жувального апарату та оклюзійними дисфункціями;
5. розвиток навичок вибору та обґрунтування сучасних методів корекції оклюзії, зокрема ортопедичних, ортодонтичних і м'язово-функціональних підходів;
6. набуття компетенцій у міждисциплінарній взаємодії (гнатології, ортодонтії, ортопедичної, хірургічної стоматології, неврології, фізіотерапії) для комплексного підходу до лікування пацієнтів;
7. формування дослідницьких компетентностей для планування, виконання та аналізу власних наукових і клінічних досліджень;
8. удосконалення навичок клінічного мислення, презентації та обґрунтування результатів власних досліджень.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. **Інтегральна компетентність:** Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

7.2. **Загальні компетентності:**

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

7.3. **Спеціальні (фахові) компетентності:**

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

- СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.
- СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.
- СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання (РН):

- РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
- РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.
- РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.
- РН05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
- РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.
- РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.
- РН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

8.1. Знати:

- сучасні теоретичні концепції гнатології, включно з біомеханікою жуваального апарату та функціональною анатомією скронево-нижньощелепного суглоба;
- класифікації оклюзійних порушень, їх етіологію, патогенез та клінічні прояви;
- методи клінічного, інструментального та цифрового обстеження пацієнтів із порушенням оклюзії;
- підходи до планування комплексної оклюзійної реабілітації;
- показання, протипоказання та принципи застосування оклюзійних шин, ортопедичних конструкцій і функціональних апаратів;
- міждисциплінарні аспекти діагностики та лікування, зокрема взаємозв'язки оклюзії з поставою, нейром'язовим контролем та соматичними проявами;
- наукові підходи до аналізу клінічних випадків, формування гіпотез та критичної оцінки сучасної літератури з гнатології.

8.2. Уміти:

- проводити повну оцінку оклюзійного статусу, включно з аналізом артикуляційних, міофункціональних і суглобових параметрів;
- застосовувати інструментальні методи дослідження оклюзії (оклюзіографію, цифровий аналіз оклюзійних контактів, кінематографію рухів нижньої щелепи);

- формулювати діагноз оклюзійного порушення, спираючись на об'єктивні та суб'єктивні дані;
- розробляти індивідуалізовані плани корекції оклюзії, обґрунтовуючи вибір методів лікування;
- підбирати та коригувати оклюзійні шини, визначати їх функціональну роль та оцінювати ефективність використання;
- проводити міждисциплінарні консультації та інтегрувати результати в комплексний план лікування;
- використовувати сучасні цифрові технології, включно з CAD/CAM-системами, цифровими реєстраторами рухів та аналітичними програмами.

8.3. Демонструвати:

- здатність до критичного аналізу наукових даних та їх застосування у виборі оптимальної стратегії корекції оклюзії;
- професійну аргументацію при обговоренні складних клінічних випадків, включно з оцінкою ризиків і прогнозуванням результатів лікування;
- навички самостійного планування та проведення наукових досліджень у галузі гнатології, використовуючи сучасні методологічні підходи;
- етичні та комунікативні компетентності під час взаємодії з пацієнтами та колегами, зокрема при міждисциплінарному прийнятті рішень;
- готовність до впровадження інноваційних технологій та принципів доказової медицини в клінічну практику;
- високий рівень професійної відповідальності у здійсненні діагностики та лікування пацієнтів з оклюзійними порушеннями.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Основи гнатології, сучасна діагностика та стратегії корекції оклюзії.

Змістовий модуль 1. Теоретичні та діагностичні основи гнатології відповідно до сучасних стандартів та рекомендацій.

Конкретні цілі:

Після завершення змістового модулю здобувачі освіти зможуть:

- глибоко інтерпретувати анатомо-функціональні та нейром'язові особливості щелепно-лицевої ділянки у контексті сучасних гнатологічних теорій та міждисциплінарних концепцій.
- критично аналізувати біомеханіку оклюзійних взаємовідносин та її роль у формуванні дисфункцій жувального апарату на основі новітніх доказових даних.
- диференціювати складні форми оклюзійних порушень і дисфункцій СНЩС, опираючись на сучасні міжнародні класифікації та протоколи.
- застосовувати розширені інструментальні методи гнатологічної діагностики, включаючи кінематичний та аксіографічний аналіз, високоточні системи реєстрації оклюзійних контактів, електроміографію, цифровий аналіз артикуляції.
- інтегрувати дані клінічного, інструментального та цифрового обстеження для формування аргументованого гнатологічного діагнозу.
- виявляти показання до поглиблених методів візуалізації (КТ, МРТ, ультразвукової діагностики) та визначати їхню діагностичну цінність у дослідженні СНЩС.
- критично оцінювати сучасні наукові публікації та методичні рекомендації в галузі гнатології, визначаючи їхню доказовість та застосовність у клінічній практиці.
- формувати наукові гіпотези та дослідницькі підходи на основі актуальних проблем гнатології, результатів діагностики та виявлених клінічних закономірностей.

Тема 1. Предмет, завдання та сучасні концепції гнатології.

Тема 2. Функціональна анатомія та біомеханіка жувального апарату.

Тема 3. Класифікація та етіопатогенез оклюзійних порушень.

Тема 4. Міжнародні діагностичні протоколи. Критерії RDC/TMD та DC/TMD. Порівняльний аналіз різних класифікацій дисфункцій СНЩС.

Тема 5. Персоналізована оклюзія: цифрові можливості гнатології.

Тема 6. Клінічна діагностика порушень оклюзії та функції СНЩС.

Тема 7. Клінічна та інструментальна діагностика порушень оклюзії та функції СНЩС.

Тема 8. Інструментальні та цифрові методи гнатологічної діагностики.

Тема 9. Діагностичне значення електроміографії, комп'ютерної оклюзіографії, аксіографії, просторового вивчення моделей в артикуляторі.

Тема 10. Робота з універсальними артикуляторами, налаштування лицевої дуги.

Тема 11. Сучасні цифрові технології у гнатології: об'єднання даних КТ/МРТ, внутрішньоротових сканів і аксіографії, застосування цифрових артикуляторів, 3D-моделювання.

Тема 12. Систематизація даних обстеження оклюзії, диференційна діагностика, критерії формування комплексного діагнозу.

Тема 13. Парафункції та їхній вплив на оклюзійний баланс і функцію СНЩС.

Тема 14. Міждисциплінарна діагностика та маршрутизація пацієнтів (до невролога, ортодонта, лікаря-стоматолога ортопед), комплексний підхід до складних випадків.

Змістовий модуль 2. Лікування та реабілітація пацієнтів з оклюзійно- артикуляційними порушеннями

Конкретні цілі:

Після завершення змістового модулю здобувачі освіти зможуть:

- оцінювати сучасні методи діагностики, візуалізації та цифрового планування лікування;
- формувати біомеханічні та функціональні основи ортопедичної реабілітації;
- пояснювати міжнародні стандарти та клінічні рекомендації щодо лікування складних ортопедичних пацієнтів;
- проводити поглиблений клінічний та функціональний аналіз складних випадків захворювань зубощелепного апарату;
- розробляти індивідуальні комплексні схеми лікування та реабілітації з урахуванням сучасних протоколів;
- застосовувати цифрові технології (CAD/CAM, 3D-друк, віртуальне моделювання) у плануванні та реалізації ортопедичного лікування;
- оцінювати ефективність і довготривалі результати ортопедичної реабілітації;
- проводити наукові дослідження, спрямовані на вдосконалення методів лікування та розробку інноваційних конструкцій;
- демонструвати високий рівень професійної автономії та здатність керувати мультидисциплінарними командами;
- представляти результати наукових досліджень на міжнародному рівні та впроваджувати їх у практику;
- дотримуватися принципів доказової медицини, академічної доброчесності та дослідницької етики.

Тема 1. Принципи планування комплексної корекції оклюзійних порушень.

Тема 2. Сучасні принципи ортопедичної реабілітації пацієнтів з оклюзійними порушеннями.

Тема 3. Біомеханічні аспекти стабільності оклюзійної реабілітації.

Тема 4. Вибір матеріалів у контексті гнатологічної корекції.

Тема 5. Реабілітація пацієнтів із частковою та повною втратою зубів з гнатологічних позицій.

Тема 6. Ортодонтичні та міофункціональні методи лікування оклюзійних порушень.

Тема 7. Сучасні принципи реабілітації хворих із захворюваннями СНЩС, м'язовими дисфункціями.

Тема 8. Використання дентальних імплантатів при протезуванні пацієнтів із складними оклюзійними порушеннями.

Тема 9. Інноваційні технології та цифрові протоколи в гнатології.

Тема 10. Оцінка ефективності гнатологічного лікування та довготривалих результатів реабілітації.

Тема 11. Оцінка жувальної ефективності та функціональних результатів тотальної реабілітації гнатологічних пацієнтів.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індиві- дуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Основи гнатології, сучасна діагностика та стратегії корекції оклюзії.					
Змістовий модуль 1. Теоретичні та діагностичні основи гнатології відповідно до сучасних стандартів та рекомендацій					
Тема 1. Предмет, завдання та сучасні концепції гнатології.	4		4		
Тема 2. Функціональна анатомія та біомеханіка жувального апарату.	4		4		
Тема 3. Класифікація та етіопатогенез оклюзійних порушень.	10			10	
Тема 4. Міжнародні діагностичні протоколи. Критерії RDC/TMD та DC/TMD. Порівняльний аналіз різних класифікацій дисфункцій СНЩС.	5			5	
Тема 5. Персоналізована оклюзія: цифрові можливості гнатології.	2	2			
Тема 6. Клінічна діагностика порушень оклюзії та функції СНЩС.	6		6		
Тема 7. Клінічна та інструментальна діагностика порушень оклюзії та функції СНЩС.	2	2			
Тема 8. Інструментальні та цифрові методи гнатологічної діагностики.	6		6		
Тема 9. Діагностичне значення електроміографії, комп'ютерної оклюзіографії, аксіографії, просторового вивчення моделей в артикуляторі.	5			5	
Тема 10. Робота з універсальними артикуляторами, налаштування лицевої дуги.	10			10	
Тема 11. Сучасні цифрові технології у гнатології: об'єднання даних КТ/МРТ,	10			10	

внутрішньоротових сканів і аксіографії, застосування цифрових артикуляторів, 3D-моделювання.					
Тема 12. Систематизація даних обстеження оклюзії, диференційна діагностика, критерії формування комплексного діагнозу.	6		6		
Тема 13. Парафункції та їхній вплив на оклюзійний баланс і функцію СНЩС.	10			10	
Тема 14. Міждисциплінарна діагностика та маршрутизація пацієнтів (до невролога, ортодонта, лікаря-стоматолога ортопеда), комплексний підхід до складних випадків.	10			10	
Разом за змістовим модулем 1	90	4	26	60	
Змістовий модуль 2. Лікування та реабілітація пацієнтів з оклюзійно- артикуляційними порушеннями					
Тема 1. Принципи планування комплексної корекції оклюзійних порушень.	10			10	
Тема 2. Сучасні принципи ортопедичної реабілітації пацієнтів з оклюзійними порушеннями.	8	2	6		
Тема 3. Біомеханічні аспекти стабільності оклюзійної реабілітації.	10			10	
Тема 4. Вибір матеріалів у контексті гнатологічної корекції.	10			10	
Тема 5. Реабілітація пацієнтів із частковою та повною втратою зубів з гнатологічних позицій.	10			10	
Тема 6. Ортодонтичні та міофункціональні методи лікування оклюзійних порушень.	6		6		
Тема 7. Сучасні принципи реабілітації хворих із захворюваннями СНЩС, м'язовими дисфункціями.	6	2	4		
Тема 8. Використання дентальних імплантатів при протезуванні пацієнтів із складними оклюзійними порушеннями.	10			10	
Тема 9. Інноваційні технології та цифрові протоколи в гнатології.	6	2	4		
Тема 10. Оцінка ефективності гнатологічного лікування та довготривалих результатів реабілітації.	4		4		
Тема 11. Оцінка жувальної	10			10	

ефективності та функціональних результатів тотальної реабілітації гнатологічних пацієнтів.					
Разом за змістовим модулем 2	90	6	24	60	
УСЬОГО ГОДИН	180	10	50	120	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Персоналізована оклюзія: Цифрові можливості гнатології.	2
2	Клінічна та інструментальна діагностика порушень оклюзії та функції СНЩС.	2
3	Сучасні принципи ортопедичної реабілітації пацієнтів з оклюзійними порушеннями.	2
4	Сучасні принципи реабілітації хворих із захворюваннями СНЩС, м'язовими дисфункціями.	2
5	Інноваційні технології та цифрові протоколи в гнатології.	2
РАЗОМ		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, завдання та сучасні концепції гнатології.	4
2	Функціональна анатомія та біомеханіка жувального апарату.	4
3	Клінічна діагностика порушень оклюзії та функції СНЩС.	6
4	Інструментальні та цифрові методи гнатологічної діагностики.	6
5	Систематизація даних обстеження оклюзії, диференційна діагностика, критерії формування комплексного діагнозу.	6
6	Сучасні принципи ортопедичної реабілітації пацієнтів з оклюзійними порушеннями.	6
7	Ортодонтичні та міофункціональні методи лікування оклюзійних порушень.	6
8	Сучасні принципи реабілітації хворих із захворюваннями скронево-нижньощелепного суглоба, м'язовими дисфункціями.	4
9	Інноваційні технології та цифрові протоколи в гнатології.	4
10	Оцінка ефективності гнатологічного лікування та довготривалих результатів реабілітації.	4
РАЗОМ		50

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Класифікація та етіопатогенез оклюзійних порушень.	10
2	Міжнародні діагностичні протоколи. Критерії RDC/TMD та DC/TMD. Порівняльний аналіз різних класифікацій дисфункцій СНЩС.	5
3	Діагностичне значення електроміографії, комп'ютерної оклюзіографії, аксіографії, просторового вивчення моделей в артикуляторі.	5
4	Робота з універсальними артикуляторами, налаштування лицевої дуги.	10
5	Сучасні цифрові технології у гнатології: об'єднання даних КТ/МРТ, внутрішньоротових сканів і аксіографії, застосування цифрових	10

	артикуляторів, 3D-моделювання.	
6	Парафункції та їхній вплив на оклюзійний баланс і функцію СНЩС.	10
7	Міждисциплінарна діагностика та маршрутизація пацієнтів (до невролога, ортодонта, лікаря-стоматолога ортопеда), комплексний підхід до складних випадків	10
8	Принципи планування комплексної корекції оклюзійних порушень.	10
9	Біомеханічні аспекти стабільності оклюзійної реабілітації.	10
10	Вибір матеріалів у контексті гнатологічної корекції.	10
11	Реабілітація пацієнтів із частковою та повною втратою зубів з гнатологічних позицій.	10
12	Використання дентальних імплантатів при протезуванні пацієнтів із складними оклюзійними порушеннями.	10
13	Оцінка жувальної ефективності та функціональних результатів тотальної реабілітації гнатологічних пацієнтів.	10
РАЗОМ		120

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Не передбачено.

15. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Підготовка до практичних занять – теоретична, опрацювання практичних навичок, вмінь.
2. Підготовка до контролю засвоєння змістових модулів – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.
3. Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.

16. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

16.1. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності.

Оцінювання поточної навчальної діяльності здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми.

При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою. Вага кожної теми в межах одного модуля є однаковою. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Оцінка «5» виставляється у разі, коли здобувач демонструє ґрунтовні, системні знання, повне володіння матеріалом, володіє сучасними методами дослідження, науковими підходами, у практичних завданнях демонструє високий рівень компетенції та самостійність відповідає впевнено, аргументовано, може застосувати знання у нових умовах, має власні наукові ідеї.

Оцінка «4» виставляється, коли здобувач демонструє знання достатні для розуміння і застосування матеріалу, окремі недоліки в деталях. Практичні навички на середньому рівні, потребує незначної допомоги. Здобувач відповідає в цілому правильно, але не завжди повно, обмежена самостійність у практичних ситуаціях.

Оцінка «3» виставляється, коли здобувач демонструє фрагментарні знання, є серйозні прогалини в теорії чи методах. Практичні завдання виконуються з підказками. Здобувач демонструє поверхневе розуміння матеріалу, потребує постійного контролю і корекції.

Оцінка «2» виставляється, коли знання здобувача недостатні, він не володіє основними поняттями та навичками. Практичні завдання виконані неправильно або не виконані. Відсутність мінімального рівня компетенції; потребує повторного вивчення матеріалу та додаткового контролю.

16.2. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи.

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи, яка передбачена в тематичних планах у вигляді тем для самостійного вивчення, проводиться під час поточної навчальної діяльності.

16.3. Умови допуску до складання підсумкового контролю.

До заліку допускаються здобувачі, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни практичні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), лекції, виконали всі види робіт та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

16.4. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю.

Вибіркова дисципліна закінчується заліком. На останньому тематичному навчальному занятті з дисципліни після закінчення розбору теми заняття, викладач оголошує суму балів, яку здобувач набрав за результатами поточного контролю.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах). Максимальна кількість балів, що присвоюється при засвоєнні всіх тем модуля (залікового кредиту) – 200.

17. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Не передбачено.

18. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ

Для поточного оцінювання Модулю I дисципліни «Основи гнатології: сучасні підходи до корекції оклюзії» застосовується така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Номер модуля, кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Модуль 1 180 / 6	2 №№ 1-2	10	20	16	12	0	0	120

Максимальна кількість, яку може набрати здобувач при вивченні модуля, дорівнює 200 балів.

Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі:

$$20 \cdot 10 = 200$$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати здобувач при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі:

$$12 \cdot 10 = 120$$

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Здобувач отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття, визначені тематичним планом з відповідної дисципліни (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни не меншу, ніж 120.

Здобувачі, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою **ECTS** таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
“A”	Найкращі 10% здобувачів
“B”	Наступні 25% здобувачів
“C”	Наступні 30% здобувачів
“D”	Наступні 25 % здобувачів
“E”	Останні 10 % здобувачів

Ранжування з присвоєнням оцінок «A», «B», «C», «D», «E» проводиться відділом докторантури та аспірантури для здобувачів, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни.

Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але які не отримали оцінку «зараховано». Ця категорія здобувачів має право на перескладання заліку.

Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі аудиторні заняття з дисципліни, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність. Ця категорія здобувачів має право на повторне вивчення дисципліни.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1 Основна (базова):

1. Рожко ММ, Неспрядько ВП. Ортопедична стоматологія. Київ: ВСВ «Медицина»; 2020. 720 с.
2. Davies S. A Guide to Good Occlusal Practice. London: Springer International Publishing A&G; 2022. 299 p.
3. Al-Ani Z, Yar R. Practical Procedures in Dental Occlusion. Wiley-Blackwell; 2021. 224 p.
4. Dinesh R. Introduction to the Masticatory System and Dental Occlusion. 1st ed. Wiley-Blackwell; 2025. 192 p.
5. Okeson JP. Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. 8th ed. St. Louis, Missouri: Elsevier; 2020. 512 p.

19.2. Допоміжна:

1. Беліков О, Белікова Н, Шайко-Шайковський О. Деякі біомеханічні аспекти вторинних зубощелепних деформацій. In: Rusnak I, Suthar A, Kulachek V, Kulachek Y, et al. Trends in the development of Medicine, Biology and Pharmacy: collective monograph. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch; 2021. 254 p. doi: 10.46299/ISG.2021.MONO.MED.I
2. Беліков О, Белікова Н, Шайко-Шайковський О. Вторинні зубощелепні деформації: монографія. LAP LAMBERT Academic Publishing; 2022. 172 с.
3. Канюра ОА, Костюк ТМ. Діагностика, ортопедичне лікування та профілактика м'язово-суглобової дисфункції скронево-нижньощелепних суглобів: монографія. Київ: Книга-плюс; 2022. 199 с.
4. Костюк ТМ, Шинчуковський ІА. Алгоритми лікування та діагностики м'язово-суглобової дисфункції скронево-нижньощелепних суглобів. Київ: Книга-плюс; 2024. 52 с.
5. Нідзельський М.Я., Хілініч Є.Г., Давиденко В.Ю. 3D технології в ортопедичній стоматології: Методичні розробки для слухачів циклу тематичного удосконалення. Полтава; 2023. 105 с.
6. Ярова СП, Турчененко СО, Яров ЮЮ, Комлев АА. Статична та динамічна оклюзія: колективна монографія. Вінниця, Європейська наукова платформа; 2023. 142 с.
7. Att W, Witkowski S, Strub JR, editors. Digital Workflow in Reconstructive Dentistry. Quintessenz Verlag; 2021. 344 p.

8. Bajjad AA, Kumar A, Hani SU, Singh G. Digital Workflow in Orthodontics. AkiNik Publications; 2023. 74 p.
9. Becker IM. Comprehensive Occlusal Concepts in Clinical Practice. Wiley-Blackwell; 2010. 320 p.
10. Calamita MA. Esthetics in Function. Integrating Occlusal Principles into Smile Design. 1st ed. Quintessence; 2023. 648 p.
11. Connelly ST, Tartaglia GM, Silva RG, editors. Contemporary Management of Temporomandibular Disorders. Fundamentals and Pathway to Diagnosis. Springer International Publishing A&G; 2019. 227 p.
12. Cortes ARG. Digital Dentistry: A Step-by-Step Guide and Case Atlas. Wiley-Blackwell; 2022; 382 p.
13. Dawson PE. Functional Occlusion: From TMJ to Smile Design. 1st ed. Mosby; 2006. 648 p.
14. Iannucci J, Howerton LJ. Dental Radiography: Principles and Techniques, 6th Edition. Elsevier; 2021. 480 p.
15. Kinder S. Digitization in Dentistry: Clinical Applications. American Medical Publishers; 2023. 232 p.
16. Khanna N. Functional Aesthetic Dentistry: How to Achieve Predictable Aesthetic Results Using Principles of a Stable Occlusion. Springer International Publishing A&G; 2020. 252 p.
17. Masri R, Driscoll CF, editors. Clinical Applications of Digital Dental Technology, 2nd ed. Wiley-Blackwell; 2023. 400 p.
18. Melsen B, Athanasiou AE. Dentofacial and Occlusal Asymmetries. Hoboken: Wiley-Blackwell; 2024. 440 p.
19. Slavicek R. The masticatory organ. GAMMA Medizinisch-wissenschaftliche Fortbildung-AG; 2002. 544 p.
20. Wiens J. Fundamentals of Occlusion. Kindle Interactive Edition. American College of Prosthodontists; 2015. 682 p.

19.3 Інформаційні ресурси:

1. Електронна освітня платформа БДМУ «Освіта» [Інтернет]. [цитовано 2025 Трав 25]. Доступно: <https://eosvita.bsmu.edu.ua/course/view.php?id=493>
2. Сайт кафедри ортопедичної стоматології [Інтернет]. [цитовано 2025 Трав 25]. Доступно: <https://ortstom.bsmu.edu.ua>
3. World Health Organization [Internet]. [cited 2025 May 25]. Available from: www.who.int
4. Міністерство здоров'я України [Інтернет]. [цитовано 2025 Трав 25]. Доступно: <https://moz.gov.ua/>
5. National library of medicine PubMed [Internet]. [cited 2025 May 25]. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
6. Researchgate [Internet]. [cited 2025 May 25]. Available from: <https://www.researchgate.net/>
7. Wiley Online Library [Internet]. [cited 2025 May 25]. Available from: <https://onlinelibrary.wiley.com/>

20. УКЛАДАЧІ СИЛАБУСУ

1. Рошук О.І. – завідувач кафедри ортопедичної стоматології, к.мед.н., доцент;
2. Беліков О.Б. – професор закладу вищої освіти кафедри ортопедичної стоматології, д.мед.н., професор.